

svoje imé. Kaj prav za prav poméni, ne vém. Eni pravijo, da je Rus — Ros iz rodhsi (remiges) in Rodhslogen, Ross-lagen t. j. Küste oder Land der Ruderer; večidel ga posnemajo po družinskem ali rodovinskem primku Rus — Ros (Rurik) ali po vlastnem vojvodu. V staroslovenskih listnicah od 11. do 16. veka je brati le Rusin, Rus' (t. j. Rusija, Rusovsko, Russland), rus'skij (ruski, rusovski, russisch), in Miklosiĉ ima v slovarju svojem: Rusin' russus gr. ῥωσς, rusija, rusk' (cf. rus' flavus nsl. rubellus rōthlich lat. russus it. rosso etc.).

U. Kakor se kaže, je oblika Ros zlasti gerška in morebiti iz gerškega povzeta?

T. »Qui se id est gentem suam Rhos vocari dicebant — sagt der Annalista Bertin.; daraus folgt, dass sie die Russen sich selbst ebenso genannt haben . . . Uebrigens muss man wohl bemerken, dass in allen slawischen Schriften bis ins XVI. Jahrhundert Rus, Rusi, rus'skij u. s. w. niemals Rossjanin, Rossijane, russijskij geschrieben steht; diese letztere Form ist erst durch die griechischen Verbesserer der russischen Kirchenschriften ins Russische gekommen, da die Griechen Ρωσς schreiben« (II, 27.) in »die Form Rossjanin, Rossia ist erst durch griechische Revisoren der russischen Kirchenbücher aus den byzantinischen Jahrbüchern in slawische Bücher eingeschwärzt worden (Slaw. Alterth. II, 28.)«. — Temu nasproti so vendarle sedanji čas Rusi sami zeló jeli pisariti Ross in Rossija in russijskij, in Poljaki, njihovi sosedje, so hotli celo razloček delati med Ros in Rus, rosijskij in ruski tako, da bi jim uno pomenilo Velikorusa, véliko Rusijo (Grossrussland), to pa Malorusa, malo Rusijo (Kleinerussland), toda — brez vzroka (pr. Schmalzer in Narod. list. česk.).

## P a š n i k.

Ne da bi vedili, starši večkrat svoje otroke spridijo. S svojimi otroci se hočejo ponašati; v druščinah otroci ne smejo biti to, kar so, temveč pokazati se morajo ko možje; očetu in materi se dobro zdi, če njih mali prav učeno blebetajo; obe-tajé, žugajé in obdarovajé jih priganjajo k učenju; nevoljni so, in jih svaré, če ne gre tako hitro naprej; lahkomišljeni in hudobni se malo menijo za to; le razgrajajo in razsajajo; njih lenobo ne premaga nobeno svarjenje, in zrastejo čeversti korenjaki; dobri in vboglivi otroci porabljujejo vse svoje nedozorele moči, da bi staršem vstregli, zaostajajo v rasti, postanejo otožni in zamišljeni; v naj boljših letih se vlačijo kakor senca, in umer-

jejo prezgodaj v žalost svojih staršev; ali pa so slabi, bolehní možje.

V tej reči se pregreše tudi nekteri učeníki, kteri s mladostjo ravnajo, kakor jim vелеva njih čmernost; jih zmerjajo, če se le ganejo, ter hočejo, mladost k sebi povzdigovati; nočejo pa se k nji poniževati. Takošni ljudje pozabijo, da so bili tudi nekđaj otroci in kakošni so bili tačas. Skušnja večkrat uči, da so se ljudje, kteri so bili v mladosti zelo zanemarjeni, vendar le izobrazili, da so bili do pozne starosti terdni in delavni. Peter Ramus še ni znal v svojem desetem letu pisati, vendar je bil naj večji modroslovec v svojem času; tisti pa, ki so v svoji prvi mladosti že učeni postali, onemagali so v naj boljših letih; za kratek čas jih je svet občudoval; koristilo pa to ni nikomur kaj prida.

Dolgo časa je mladost rastla v sirovosti in nevednosti; dan se naredi, in kar na enkrat se morajo čudeža prikazati, vsak prenarajavec je hotel pokazati svojo učenost, sad svojega truda; nad otroci so pa skušali svojo učenost, in marsikteri otrok je zgubil tako svoje perve leta. Pa naj že bo. Iz enega zlega svet sili v družega. Ali dan danes bi nas pa že vendar skušnje morale prepričati tega, kar radoljubni možje in učeni zdravniki govoré v prid otroške starosti.

To v kratkem povzamemo. Naj prvo se mora telo vterditi; duša naj zadobiva zapopadkov in resnic; serce se mora zaberniti in otrok pripraviti, da vnanje reči prav razumeva, in da to v njem zbuja dobre čutila. Tedaj ko sedmo leto mine, naj otrok piše in bere; to, kar je s svojimi počutki dobil, naj pomnožuje s branjem in pisanjem; v dvanajstem letu naj se uči jezikov, in potem, ko se telo vterdi, pa vednost in znanost. Takošno ravnanje je primerjeno človeški naravi, in človek pride do tiste stopnje, kamor ga je namenil njegov stvarnik.

### **Iz dnevnika nekega starega učitelja.**

1. aprila. Nauk, zgled in privada so tri luči, ki svetijo pri izreji. Prepričal pa sem se, da je med temi tremi zgled naj imenitnejše svetilo, brez kterega druga dva popolnoma tamnita.

2. aprila. Danes me je navdajala neka posebna misel. Prav živo sem imel pred očmi vse svoje učence iz prvih časov